

Forum for Psykologer i Kommunen

www.fpkf.no

Arveoppgjør – til beste for barns helse og utvikling!

Forebygging av vold og overgrep mot barn er et satsningsområde i mange kommuner, også i Bodø. Det jobbes med problemstillingen på mange ulike måter, og siden januar 2015 har Bodø kommune tilbudt "Bryt voldsarven"-kurs til gravide og foreldre til barn i 0-5 års alder. Kurset er utviklet ved Alternativ til Vold og formålet er å forebygge at foreldre som selv har opplevd vold i sin oppvekst fører arven videre til sine barn. Tilbudet anslås å være relevant for ca. 25 % av foreldrepopulasjonen, noe som er en betydelig andel. Erfaringene så langt er at dette er et etterlengtet tilbud til en sårbar gruppe. Håpet er at vi lykkes med å bryte generasjonsoverføringen som dessverre i stor grad foreligger på dette området.

TVERRETATLIG SAMARBEID

Forut for etableringen av tilbudet i Bodø, var vi enige om at det var hensiktsmessig å sikre et tverretatlig og tverrfaglig samarbeid om dette. Vi valgte å forankre det i Barneverntjenesten, Psykologtjenesten og Familiesenter, ved at vi har sertifisert et veilederkorps av ansatte i disse tjenestene. I tillegg har tjenester som helse-søster- og jordmortjenesten, Statens Barnehus, Familievernkontoret og Kriminalomsorgen vært med på opplæringen, slik at det bidrar fra mange hold for å rekruttere aktuelle deltagere. Et av suksesskriteriene for rekruttering av deltagere, ser ut til å være et nært samarbeid med jordmødrene. Alle jordmødrene i svangerskapsoppfølgingen har rutiner for å spørre gravide og deres partner om vold i egen oppvekst og informere om kurstilbudet. I tillegg har jordmortjenesten hatt et prosjekt med tidligstamtaler i svanger-

skapet (svangerskapsuke 0-12), slik at det har vært mulig å komme tidligere inn enn før med kartlegging av de vordende foreldres situasjon og behov.

KURS – IKKE GRUPPETERAPI

Aktuelle deltakere blir i forkant av kurset innkalt til en forsamling med kursholderne, for å sikre at de er i målgruppen for tilbudet. Etter som dette er et tilbud av forebyggende karakter, er pågående vold, rus eller alvorlig psykisk lidelse eksklusjonskriterier, og foreldre i en slik situasjon skal ivaretas av andre tiltak. På kurset deltar foreldre som selv har opplevd vold i sin oppvekst samt partneren hvis det er mulig. Tilbudet gis fortrinnsvis i gruppe, men i noen tilfeller har vi åpnet for individuell gjennomføring. Selve programmet går over 3 kursdager og gir deltagerne muligheten til å arbeide med sine

egne voldserfaringer gjennom ulike tema som ”hva er vold”, familiemønster, barns utvikling, sinne/sinnemestring og motkrefter mot vold. Arbeidsformen er både samtale/refleksjon, oppgaveløsning og kunnskapsformidling. Dette oppleves som en positiv ramme i arbeidet med et alvorlig tema – og gir et opplevd skille fra mer tradisjonell gruppeterapi.

EVALUERING SÅ LANGT

Vi har avholdt disse kursene jevnlig de siste to årene og det er innhentet skriftlig evaluering etter hvert kurs. Tilbakemeldingene så langt har vært svært gode! Kursdeltagerne formidler blant annet at det er nyttig å sette ord på sine egne opplevelser – noen gjør det sågar for første gang. De verdsetter spesielt fellesskapsfølelsen det gir å treffe andre som har vært i lignende situasjon. De av deltagerne som har partneren sin med seg er tydelige på dette gir støtte, både

i gjennomføringen av kurset, men også i hverdagen når foreldrerollen skal mestres. For noen har kursdeltagelsen gitt retning på hvordan de skal forholde seg til sine foreldre i voksen alder og for andre har det viktigste vært å få bekreftet at de gjør en ekstra innsats for å forebygge en gjentakelse av handlingsmønster de ikke ønsker å videreføre.

OPPGJØRETSTIME

I løpet av kurset tas det et symbolsk arveoppgjør med egen oppvekstfamilie – derav tittelen på dette innlegget. Som kommunepsykolog og kursholder finner jeg arbeidet med kurstilbudet veldig betydningsfullt, og håpet er at det på sikt blir mange som har tatt disse oppgjørene. Det vil være ett bidrag i å stanse en generasjonssirkel som er ødeleggende for menneskers helse og utvikling, slik at positive sirkler kan igangsettes og gode familiemønstre får overta.

For forumstyret,

Cathrine Hunstad-Ulriksen,
Fagleder Psykologtjenesten i Bodø kommune